

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ignatii Loiolae Vita

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

Quaedam de Ignatio mira. Cap. XIV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11486

QVÆDAM DE IGNATIO MIRA.

CAPVT XIV.

PRÆTER ea quæ superioribus libris Ignatio ditinere accidisse retulimus, nō pauca de eodem admirabilia prædicantur; quorum aliqua nobis hoc loco exponere visum est. Recenti conuersione, Hierosolymam petens, dum Barcinonæ transmissionem expectat, interea diuinam rem, sacras conciones, & alia religionis officia quàm accuratissimè obire non desistit. Accidit autem aliquando, vt cùm in templo verbum Dei audiret; conspicata hominem femina princeps, peregrini habitus fœci plebis immistum, videre sibi visa sit eius caput ac faciem eximio quodam fulgore splendentem, idque tanta sua cum animi voluptate, vt quamquam inuita ac repugnans modestiæ causâ, tamen ab eo aspectu oculos nulla ratione posset auertere. Igitur concione dimissa, nihil ei fuit antiquius, quàm vt mariti permisso peregrinum per idoneos homines oppidò conquisitum hospitio acciperet; quidomum ingressus, percunctantibus illis, quis aut cuias esset; peregrinari se Hierosolymam dixit, neque de seipso verbum vltra addidit: verum enim vero sermonem de rebus diuinis instruens, omnes, qui aderant, cælesti quodam solatio letitiaque perfudit. Qua re vehementius etiam permoti, operam dedêre, vt nobilis quidam vir, ipsorum propinquus, in Italia traiecturus, vnâ cum Ignatio conscenderet, rati, nauigium vniuersali vectore perire non posse; neque eos sefellit opinio: siquidem alia nauis, cùm eodem ferè tempore vela fecisset, nō longe à portu vi tempestatis absorpta est; at verò qua Ignatius vehebatur, celerissimo cursu Caietam incolumis tenuit; post reuersione verò, dum Barcinonæ, vt initio dictum est, Grammaticæ rudimentis operam dat, res accidit ad viri sanctitatem illustrandam haud leuis momenti. In parœcia beatæ MARIÆ, cui à Mari cognomen est, ad plateam Lullianâ, Lyssani duo fratres de patrimonio ditius litigauerant. Ac denique à iudicibus lata sententia, is qui causa ceciderat, præ nimio dolore ad vltimam desperationem redactus, impulsu dæmonis è cubiculi trabe laqueo se suspendit: ea re cognita vicini ad tetrum illud spectaculum confluunt, mirantes hominis facinus, miserantes insaniam. Id simulatque Ignatius audiuit, confestim aduolat, pendentem ex infelici rigillo restem præcidit, hominem vel cadaver potius collocari iubet.

in lectulo; deinde seorsum nixus genibus pro salute ipsius Deum orare non sine lacrymis institit. Res mira; deprecante Ignatio, cunctis qui aderant in lectulum obuersis, & expectatione suspensis; miser ille repente sustulit oculos, vocisque vsu catenus duntaxat recepit, quoad vocato celeriter in id sacerdoti peccata ritè confessus; ac demum expiatus, animam è Tartari faucibus ereptam Domino reddidit; cuius rei fama totam urbem finisque; illos magna cum omnium admiratione peruasit; & supersunt hodie, qui meminertint: a quibus ego id ipsum Barcinone diligenter quaesivi. Ac multo post, Romæ, constituta iam Societate, aliud non minus mirum Ignatio contigit. Cum Alexando Perronio, cuius antè meminimus, & medico & philosopho insigni; magnum vsu amicitiamque contraxerat. Ad eum ægrotum aliquando vicissim ipse visendi causa cum adisset, quamquam alieno tum tempore, tamen pro familiaritate a domesticis introductus, oclusis fenestris in lectulo quiescentem inuenit: & ex tenebris ratus hominem sopori sese dedisse, suspensio vestigio tacitus adrepens, puluino sensim assedit; ac nihilominus Alexander è somno excitatus, & repente Felicitatem uxorem inclamans: Quis nouus hic splendor, quæ tanta, inquit, lux cubiculum cõplet? At illa simpliciter, id quod erat, vnum Ignatium introisse respondit. Tum Alexander, homo grauis & prudens, non dubio argumentò viri sanctitatem interpretatus, ex eo die Ignatiũ, tamquam humano fastigio celsiorem, magis magisque suspexit: totamque deinde rem ipse mihi aliisque serio exposuit. Parisiis, Michael quidam Hispanus, quem Romæ deinde falsæ criminationis ministrum in Patres fuisse diximus, impatienter ferens patronum suum Franciscum Xauerium è medio honorum cursu ad studium humilitatis Christiane traductum fuisse, ira percitus, Ignatiũ, utpote eius rei auctorem, interficere omnino constituit: cumque in hospitium ipsius vltro inuasisset, strictoq; iam gladio scalas furibundus ascenderet, diuina repente voce perterritus: Quò tendis infelix: retulit gradum, totaque re cõscientia victus postmodum ipse confessus est. Anno à virginis partu M. D. LIV. Rodulphi Pii Cardinalis opera, Societatis collegium ad Lauretanam aedem institutum est; acciditque, ut domus nostris ad habitandum attributa, lemuru terroribus & faunorum ludibriis admodum esset infesta; cumque, noctu præsertim, modò hi modò illi, detractis è cubiculi stragulis, vel insolito quodam cachinno excitati per cæcas tenebras trepidarent; ad eam pestem auertendam multa nequicquam experti, denique per epistolam ad sacrificia & preces Ignatii, tamquam ad sacram

anchoram communi consensu confugiunt. Ille te cognita, Deū
 attētē precatus, rescripsit sociis, bono essent animo, Diuino pre-
 fidio freti, (quod in tali re fecerat ipse non semel) dēmonum ter-
 riculamenta nihili ducerent. Mirum dictū, recitatis litteris, om-
 nes confestim ea molestia spectrisque non modò in præsens, ve-
 rùm etiam in posterum liberati sunt. Cùm Ignatii defuncti cor-
 pus exequiarum causa iacēret in feretro, Bernardina quēdā Ro-
 mana, filiam strumis iamdiu laborantem, quam arte nulla me-
 dici sanare valuerant, ad osculandas mortui manus admouere
 vehementer optabat, certam ex eo contactu, filiā valetudinem
 sibi pollicita: sed cùm præturbata, impetu sæpe capto, puella num-
 quam ad feretrum accedere potuisset, denique mater, quippe
 quam filiā caritas valentiorē audacioremque reddebat, non
 antè destitit, quam ex Ignatii vestimentis frustulum ad præcū
 frustulum virginis collo simul atque alligatū, velut præsentis
 minis ope, morbus euauit: cuius miraculi rumor cunctis, vt patet
 est, admirantibus longè lateque manauit. Ac ne prophetia quid-
 em insigni dono caruisse putandus Ignatius est, siquidem ali-
 qua partim abdita aperuit, partim longè à cōspectu remota mō-
 strauit, partim etiam multo pōst futura sine vllō errore prædixit.
 In iis Barcinone Ignatium maximè coluere, ac præcipuum ex
 eius consuetudine & monitis fructum vtilitatemque cepere, vi-
 dua quædam fuit nomine Agnes, è Paschala familia, hac cum
 cætera caritate Ignatium adiuuit, eiusque sustentauit inopiam,
 tum Parisios proficiscentem ad vsque templum S. Andreæ tria
 millia ab vrbe passuum officii causa profecuta est vnā cum Ioan-
 ne filio, optima spe summæ virtutis ac pietatis adolescētulo. Hic
 in digressu cū oscularetur Ignatius, ei que præcepta in reliquā
 vitam paterna daret: Cur, inquit ille, cū alii abs te exculti, vni-
 que monitis incitati, vel CHRISTI consilia sint sequuti, vel ceteri
 in virtute magnos progressus effecerint, me vnum, parens opti-
 me, rudem informemque destituis? quid misero mihi te ablen-
 futurum est? Atqui bono animo esto, fili, respondit Ignatius, ne-
 quaquam tibi deerit exercendæ patientiæ de que DEO bene me-
 rendi materies. namque vbi adoleueris, vxorem duces, multisque
 incommodis afflictaberis, quæ te solui deliciis & in auxilio di-
 no implorando torpere minimè patientur. Neque absfuit di-
 fides; siquidem post aliquot annos ille contracto matrimonio
 multos suscepit liberos; cumque haud ita diues esset, debitorum
 fraude, quibus non exiguam pecuniæ summam crediderat, reli-
 miliaris naufragium fecit, hodieque confecta iā ætate senectūte
 fami-

familiamque suam quotidianis laboribus ægre sustentat. Eius deinde Agnetis mortem, Barcinone sanctissime obitam, Romæ Dei monitu præsentit Ignarius, ut litteræ Antonii Araozii, qui morientis viduæ affuerat, nihil ei super illa re noui postmodum attulerint. Quidam haud ita pridem in Societate versatus, cum ex imposito sibi munere tanta molestia afficeretur, ut somnum capere vix posset, ac de repetendo sæculo cogitaret; Ignarius rem diuinitus odoratus, adolescentem nocte intempesta è lectulo vocari ad se iussit, alioqui fratrum necessitatibus mirum in modum parcere solitus. Is cum animo valde perturbato venisset, ficta persona quesivit ex eodem Ignarius, si quis hac vel illa tentatione sollicitaretur, quidnam ei consilii daturus esset? ac per eam sermocinationem omnes illi obstupescenti sensum eius animi recessus ac latebras patefecit simul, & perturbaciones admirabili dexteritate sedauit; eodemque charitatis officio erga alios quoque multos pari perspicacitate perfunctus est, qui cum suis morbos propter incertam aperire non possent, vltro iis ipse ante medicinam & genus ægritudinis & causas detegebat. Vicetia, Fabro & Lainone comitibus, dum ex voto finem anni vertentis expectat, cæteris item Patribus ob id ipsum Veneta dititione dispersis, repente affertur, Simonem Roterigium, Bassani, grauissima febre correptum, in extremo versari vitæ discrimine; quo nuntio percutsus Ignarius, licet ipse quoque febricula teneretur, tamè illico surgit, ac Iacobi Lainis, qui grauius laborabat, cura piis hominibus demandata, sequente Fabro se pedes in viam dat, eodemque die passuum octodecim ferè millia confecit ea quidem celeritate, ut precedentem vix Faber consequi posset. Cumque ex itinere, de Simone sollicitus, orandi causa paullulum è semita diuertisset, supplicatione peracta, sensit auditas preces: atque ad Fabrum rediens, pro certo affirmavit, Simonem è morbo euasurum; ad quem venit, arctè complexus hominem, læta omnia sperare & certam sanitatem expectare iussit. Nec sanè frustra: quandoquidem Simon paulo post, contra omnium opinionem, pristinae valetudini redidit: atque id beneficium hodieque secundum Deum Ignatio sese acceptum referre testatur. Haud longè à Bassani; mœnibus loco edito templum cernitur beati Martyris Viti, ex quo in subiectam conuallem despectus est cum cætero cultu visendam, tum crebris aquarum è Medoaco amne deriuationibus. Id templum eo tempore tuebatur solitarius quidam, Antonius nomine, vir doctrinarum expertus & idiota quidem ille, verumtamen seuerus & grauis, & ipso totius corporis atque oris habitu venerabilis; ac pro-

inde apud illas gentes magna virtutis & sanctitatis opinione. Et Ignatium nihil insignis præ se ferentem, elato supercilio (ut ipse postea fatebatur) continere apud se cepit, ac parvi facere; quoad intentius aliquando supplicanti demonstrare dignatus est Dominus, qui vir & quantus esset Ignatius, quam quæ multorum ad iumentum & salutem diuina providentia destinatus; ex quo sua ille temeritatem dolenter accusans, Ignatium studiosè deip colere atque obseruare instruit. Per eisdem fortè dies quidam ex Ignatii sociis, partim anachoretæ consuetudine partim etiam ipsius loci amœnitate captus, ita cogitare cepit apud se; Hem, Ignatii comites, vexatis tanto labore, tanta rerum omnium difficultate corporibus, de animorum insuper salute periclitamur: ratio, quæ extulimus domo, mentem spiritumque referimus: nimium pulveris sordiumque campestri hoc opere exercitatione colligimus; ac cæteris quidem maior forsitan gratiæ diuinæ fiducia, plus viri fuerit ad obuia quæque superanda: mihi verò meam infirmitatem præclare conscio nonne conducatur, procul negotiis tumultibusque cælestem in terris vitam vna cum hoc sancto eremi cultore transigere? & abiectis multiplicibus curis vni Deo vacare? Hac apud se identidem reputanti occurfabant ex altera parte Ignatii caritas, dulcedo sociorum, cepta communia, datæ dextera, & deserendi nefas. Eiusmodi cogitationum aestibus cum aliquandiu fluctuasset; denique consultandi causa ad anachoretam ipsius adire constituit; sed nequaquam cessit illi res è sententia; quippe vix dum extra oppidum extulerat pedem, cum ei vni spectrum est obiectum, armatus vir, trucibus oculis, stricto gladio mitans. Exterruit primò ea species hominem; dein impetu capto cum nihilominus pergeret; iratus ille ac furens in obuium irruere visus. Tum verò peregrinus haud dubie terga dat, ac sine respectu in oppidum auolat, mirantibus incolis quod tam effusè fugientem aspicerent, nemine persequente. At ille a præcipiti cursu non ante desinit, quam in ipsius Ignatii diuersorium sese cum insana trepidatione coniecit. Cui renidens Pater (totam quippe re Deo reuelante cognorat) Siccine titubas? inquit: Modicæ fidei, quare dubitasti? Qua ille interrogatione, & in præsentia valde cõpunctus, & in posterum, ne ab instituto deficeret, magnopere confirmatus est. Cuius loan. Codurius, è primis Patribus vnus, è graui morbo in vltimam vitam periculum esset adductus: ad rem diuinam pro socii salute facendam Ignatius ad sancti Petri in Monte aureo petiit: cuius & loci & Apostoli, ut supra diximus, præcipua quadam religione tenentur; cum ad medium ferè peruenisset pontem Ianiculensem, qui

qui Sixti pons hodie dicitur; sublatis intentisq; repente in cælū
 oculis, retulit pedē attonito similis; ac deinde cōuersus ad comi-
 tem (is erat Baptista Viola Parmensis, ex quo hæc ipsa cognoui).
 Domum redeamus, inquit: Codurius noster migravit ē corpo-
 re. Creditus est Ignatius ex illo stupore, & si derum intuitu, &
 repentina reuersione, vt olim Hozii, sic tum Codurii animā vi-
 disse cælum intrantē: licet iustis fortasse de causis de hoc cela-
 uerit, quod iustas irem ob causas de illo non reticuerat; nā & id
 ipsum alius aspexisse ferebatur, & ex horarum ratione cōpertum
 est, eo ipso temporis momento Codurium exspirasse: & alioqui
 non fuit, cur amicissimi viri cognito excessu domum extemplo
 reuertetur, vel ad piaculare sacrum eius causa de more facien-
 dū rectā pergere omitteret. Id autē accidit annō post Virginis
 partum M D XXI. quarto Kalend. Septembr. Eodem ferē loco
 deinde quiddam aliud accidit non ab simile. Cū Stephanus Ba-
 roelius Nouocomensis, qui viuit adhuc, periculoso morbo im-
 plicitus teneretur, & cunctis de illius vita sollicitis, Ignatius pro
 viri valetudine in eadem illa quam diximus æde sancti Petri in
 Monte aureo perlitasset; in reditu comitē lato vultu compellās
 (is fuit Petrus Ribadeneria Toletanus, qui hæc ipsa mādauit lit-
 teris) non moriturum ex eo quidem morbo Stephanum constā-
 ter asseueravit; nec vana fuit prædictio: siquidem haud ita multo
 post ægrotus non sine magna omnium admiratione conualuit.
 Cū Patavii nostris ad gymnasium, & reliqua Societatis mune-
 ra, sanctæ Mariæ Magdalenæ templum & eius templi vectigalia
 tribuisset Andreas Lipomanus egregia pietate vir, cuius mētio-
 nem antea fecimus; de ad eunda loci possessione graue certamen
 à nobilissimis viris iniectū est. Venetiis tū Laines & Salmerō So-
 cietatis causam agebant; ii ad rē perficiendam omni conatu ne-
 quicquam adhibito, cū aduersariorum potentia valde preme-
 rentur, ac pænē ab incepto desistere decreuissent; postremō
 (quod vnum reliquum videbatur esse perfugium) per litteras
 totam rem Ignatio commendant. Ille, cū quinta circiter fe-
 ria litteras accepisset, postridie (qui dies erat natalis Deiparæ
 Virginis) re diuina peracta, respondit CHRISTI causam
 ne desererent; eodem adiuuante, voti compotes fore, nec vana
 fuere promissa: quippe, re in Senatu diu multumque agitata,
 denique possessio nostris adiudicata est cunctis ferme suffragiis:
 atque à peritis rerum æstimatoribus non leue miraculum est ha-
 bitum, in eiusmodi ciuitate, à duobus ignotis & peregrinis ho-
 minibus, clarissimorum ciuū opes & gratiam superatam fuisse.

Paulo IIII. Pontifice maximo, cum inter bellicos tum ultus vitæ quidam princeps, qui nuper est mortuus, Collegii Germanici tutelam ac patrocinium, oneris & impendii gravitate defatigatus, abjicere cogitaret, idemque auctor esset Ignatio, ut, ne in rem iam desperata ac panè collapsa diutius operam & oleum perderet; sanè fortiter Ignatius illi respondit: Faceret ipse quod veller: se quidem, quoad viveret, eam procurationem numquam esse depositurum; neque verò dubitare se, quin tam præclare inchoatum opus diuinâ providentiâ conseruatura esset; ac datura aliquando Pastorem, qui non modò necessarius, verum etiam copiosus ad victum cultumque vestigalibus id Collegium instrueret. Per eadem ferè tempora vir quidam pecuniosus, templi nostri miseratus angustias, ad eum nobis ædificare voluit laxiorem, sed cum in descriptionem quandam suam sequeretur, cum dignitate quædam illam & elegantia, verumtamen ad religionis nostræ vsus parum idoneam, Ignatius piæ viri voluntatem utique accepit, eoque, ut debuit, gratias; rem verò ipsam animo fidenti reiecit, quod sibi compertum esse diceret, non defuturum olim, qui templum nostris muneribus accommodatum exstrueret. Quarum duarum præfensionum alteram Gregorii XIII. Pontificis maximi summa, ut dictum est, pietas atque benignitas, alteram Alexandri Farnesii Cardinalis amplissimi eximia religio & regia planè magnificentia comprobauit. Alia item de Ignatio miranda narratur quæ quia mihi haud satis explorata sunt, necesse non habui describere; præsertim quòd clarorum hominum sanctitas non in signis atque miraculis, quam caritate in Deum & vitæ innocentia continetur.

IN IGNATII VITAM CAPITULVM INDEX.

LIBRI PRIMI.

O RTVS Ignatii & educatio. Cap. I.	5
Conuersio eius ad Christum. Cap. II.	7
Ad Montemferratũ religionis causa proficiscitur. Cap. III.	10
Acta eius in Monteferrato. Cap. IV.	15
Ardores eiusdem in studio pœnitentiæ. Cap. V.	16
Molestia scrupulorum & tentationum eiusdem. Cap. VI.	17
Ignatii profectus in spiritum. Cap. VII.	21
De studio collato ad proximos adiuuandos. Cap. VIII.	21